

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta

Aika 22.04.2026 klo 15:30 -

Paikka Hyvaks Viitaniemi, Valtuustosali

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä
Läsnä	Lahtinen Merja	puheenjohtaja
	Kautto-Koukka Leena	varapuheenjohtaja
	Heinonen Lila	jäsen
	Hyötyläinen Juha	jäsen
	Kankainen Markku	jäsen
	Liukkonen Ari-Pekka	jäsen
	Lohi Santeri	jäsen
	Patronen Ulla	jäsen
	Pippuri Linda	jäsen
	Räihä Petri	jäsen
	Saraste Karoliina	jäsen
	Suomala Sakari	jäsen
	Viiru Mervi	jäsen
Muu	Hyöky Elma	aluehallituksen edustaja
	Kallimo Kati	vt. hyvinvointialuejohtaja
	Ylälehto Jani	aluehallituksen puheenjohtaja
	Pihl Anu	esittelijä, strategiajohtaja
	Kurkinen Essi	pöytäkirjanpitäjä
	Virtanen Jarna	järjestämispäällikkö
	Kalilainen Päivi	vastuualuejohtaja
	Koivisto Tuija	vastuualuejohtaja
	Frantsila Titta	vastuualuejohtaja
	Kinnunen Kati	johtajaylilääkäri
Paahto Marena	sosiaalihuollon johtaja	
Ervasti Tytti	vs. johtajaylihoitaja	

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
19	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
20	Pöytäkirjan tarkastus	4
21	Työjärjestyksen hyväksyminen	5
22	Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen neuvottelut syksyllä 2025	6
23	Jämsän sosiaali- ja terveyskeskuksen hankesuunnitelma	11
24	Keski-Suomen hyvinvointialueen tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2025	15
25	Suun terveydenhuollon palveluiden toimipistemuutos	21
26	Maksutta jaettavien hoitotarvikkeiden ohjeen päivitys	24
27	Neuvola-, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon ajankohtaiset asiat	27
28	Terveydenhuollon palveluiden ajankohtaiset asiat ja integraatioiden edistäminen	29
29	Ilmoitusasiat	32

Hyvinvoinnin ja terveyden
lautakunta

22.04.2026

19

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta 22.04.2026

Hyvinvointialuelain 108 § mukaan muu toimielin kuin aluevaltuusto on päätösvaltainen, kun yli puolet jäsenistä on läsnä. Läsnäoleviksi katsotaan myös ne toimielimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti.

Tästä kokouksesta on annettu tieto hallintosäännön 150 ja 151 §:n mukaisesti.

Kirjallinen kutsu on toimitettu sähköisesti hyvinvoinnin ja terveyden lautakunnan jäsenille 16.4.2026.

Päätösehdotus

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden
lautakunta

22.04.2026

20

Pöytäkirjan tarkastus

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta 22.04.2026

Hyvinvointialueesta annetun lain 95 §:n mukaan pöytäkirjan tarkastamisesta annetaan tarpeelliset määräykset hallintosäännössä.

Hallintosäännön 169 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla. Pöytäkirja voidaan tarkastaa ja allekirjoittaa sähköisesti. Toimielin valitsee jokaisessa kokouksessaan kaksi läsnä olevaa jäsentä tarkastamaan kokouksesta laaditun pöytäkirjan siltä osin kuin pöytäkirjaa ei tarkasteta kokouksessa.

Pöytäkirja allekirjoitetaan ja tarkastetaan 27.4.2026 mennessä.

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta valitsee pöytäkirjan tarkastajaksi Petri Räihän ja Ari-Pekka Liukkosen sekä varalle Sakari Suomalan ja Mervi Viiru.

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden
lautakunta

22.04.2026

21
Työjärjestyksen hyväksyminen

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta 22.04.2026

Käsiteltävät asiat ilmoitetaan ennalta jaetussa kokouskutsussa ja sen mukana seuranneessa esityslistassa.

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimita toisin päätä.

Päätösehdotus

Hyväksytään työjärjestys esityslistan mukaisesti.

Päätös

Aluehallitus	§ 282	07.10.2025
Aluehallitus	§ 52	10.03.2026
Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta		22.04.2026

22

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen neuvottelut syksyllä 2025

Aluehallitus 07.10.2025 § 282

Valmistelija palvelujohtaja Nina Peränen, p. 050 594 6783
yhteiskuntasuhteiden päällikkö Anna-Liisa Heiskala, p. 050 312 5276
hyvinvointipäällikkö Susanna Mutanen, p. 050 316 3441

Selostus asiasta

Yleistä

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) 6-7 § velvoittaa hyvinvointialueen neuvottelemaan vähintään kerran vuodessa alueen kuntien sekä hyvinvoinnin, terveyden edistämistyötä tekevien toimijoiden kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevista tavoitteista, toimenpiteistä, yhteistyöstä ja seurannasta. Vuonna 2023 neuvottelut käytiin kuntakohtaisesti, mutta vuodelle 2024 tunnistettiin yhteistyössä kuntien kanssa neuvottelujen pohjaksi kuusi kuntaryhmää.

Keväällä 2025 kuntien kanssa sovittiin, että myös vuoden 2025 neuvottelut toteutetaan samoissa kuntaryhmissä, mitkä vastaavat esimerkiksi perhekeskuskoordinaattoreiden työskentelyaluetta..

Sovitut kuntaryhmät ja neuvottelupäivät ovat:

23.10.2025 Jämsä, Keuruu, Multia ja Petäjävesi

30.10.2025 Joutsa, Luhanka ja Toivakka

6.11.2025 Kannonkoski, Karstula, Kivijärvi, Kyyjärvi ja Saarijärvi

13.11.2025 Jyväskylä ja Muurame

20.11.2025 Kinnula, Pihtipudas ja Viitasaari

27.11.2025 Hankasalmi, Konnevesi, Laukaa, Uurainen ja Äänekoski

Syksyn 2025 neuvottelut järjestetään etäkokouksina.

Yhteys strategiaan

Keski-Suomen hyvinvointialueen päivitetyn strategian kantava ajatus on, että palvelut ovat ihmistä varten ja saatavilla silloin, kun niitä tarvitaan. Tehtävänä on varmistaa, että jokainen keskisuomalainen saa laadukkaat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelut oikea aikaisesti ja tarkoituksenmukaisesti. Yhdessä kumppanien kanssa rakennetaan toimivia palveluja ja palveluketjuja sekä asetetaan yhteisiä tavoitteita.

Aluehallitus	§ 282	07.10.2025
Aluehallitus	§ 52	10.03.2026
Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta		22.04.2026

Yksi hyvinvointialueen päivitetyn strategian menestystekijä on sujuva ja tavoitteellinen kumppanuus. Menestystekijä tuo esille, että hyvinvointi, terveys ja turvallisuus ei synny yksin. Tarvitsemme paikallisia, alueellisia ja kansallisia kumppanuuksia. Viestimme avoimesti ja toimimme aktiivisesti ja tavoitteellisesti kuntien, järjestöjen, seurakuntien, yritysten, oppilaitosten ja korkeakoulujen kanssa asukkaittemme parhaaksi.

Neuvottelujen kautta sovimme yhteisistä hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen tavoitteet alueelliseen hyvinvointisuunnitelmaan. Tavoitteet tulevat perustumaan mm. laajaan hyvinvointikertomukseen, kuntakortteihin, aikaisempiin hytetu-neuvotteluihin sekä verkostotyössä tunnistettuihin ilmiöihin. Tätä kautta kokonaisuus edistää strategian menestystekijää vankasta tietopohjasta, systemaattisesta tiedon hyödyntämisestä sekä yhteisestä tilannekuvasta.

Neuvottelujen sisältö

Neuvotteluiden tarkoitus on keskustella ja sopia sekä kuntien että järjestöjen kanssa yhteisistä hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen tavoitteista. Neuvotteluissa käydään keskustelua esitetyistä hyte-työn tavoitteista ikäryhmittäin ja tunnistetaan yhdyspintatyön painopisteitä. Lisäksi tarkennetaan mahdollisia yhteistyön tarpeita suhteessa tavoitteisiin. Neuvotteluja hyödynnetään alueellisen hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden tarkentamisessa.

Ensi vuoden neuvotteluiden sisältö tulee keskittymään tarkemmin hyvinvoinnin edistämisen yhdyspinnan yhteistyöhön ja konkreettisiin toimenpiteisiin.

Neuvotteluiden sisältöä on valmisteltu hyvinvointialueen palveluiden lisäksi yhdessä kunta- ja järjestötoimijoiden kanssa kuntaryhmäkohtaisissa suunnittelukokouksissa, järjestöareenassa sekä hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen alueellisessa foorumissa. Kuntien hyvinvointikoordinaattorit ovat olleet valmistelussa aktiivisessa roolissa. Sisältöä ja toteutustapaa on valmisteltu aikaisempien vuosien neuvotteluiden kokemusten ja saadun palautteen pohjalta.

Vaikutusten ennakoarviointi

Erillinen liite

Toimivalta

Aluehallitus	§ 282	07.10.2025
Aluehallitus	§ 52	10.03.2026
Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta		22.04.2026

Hallintosäntö 17 §

Esittelijä	Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan
Päätösehdotus	Aluehallitus merkitsee suunnitelman hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen neuvotteluista tiedoksi
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus 10.03.2026 § 52

Valmistelija palvelujohtaja Nina Peränen, p. 050 594 6783
yhteiskuntasuhteiden päällikkö Anna-Liisa Heiskala, p. 050 312 5276
hyvinvointipäällikkö Susanna Mutanen, p. 050 316 3441

Selostus asiasta

Yleistä

Lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021 6 §:n ja 7 §:n mukaiset hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen käytiin kuntaryhmittäin 23.10.-27.11.2025 aluehallitukselle 07.10.2025 § 282 esitetyn suunnitelman mukaisesti.

Vuoden 2025 neuvotteluihin osallistui hyvinvointialueen palvelutuotannon edustajien lisäksi kuntien, järjestöjen ja yhdistysten edustajia. Neuvotteluiden koordinoinnista vastasi hyvinvointi ja kumppanuudet palvelualue. Jokaisesta kuntaryhmäkohtaisesta neuvottelusta on laadittu erillinen oma muistio, jotka lähetetään kuntien kirjaamoihin ja palvelualueille.

Lain mukaan neuvotteluissa tulee keskustella hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden (hy-te-tu) edistämisen tavoitteista, toimenpiteistä, yhteistyöstä ja seurannasta. Vuoden 2025 neuvotteluissa sovittiin yhteisistä tavoitteista alueelliseen hyvinvointisuunnitelmaan sekä keskusteltiin kuntaryhmäkohtaista tarpeista ja painopisteistä.

Käydyistä keskusteluista laadittiin kooste, joka on liitteenä.

Aluehallitus	§ 282	07.10.2025
Aluehallitus	§ 52	10.03.2026
Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta		22.04.2026

Vuoden 2026 hytetu-neuvottelut toteutetaan huhti-toukokuussa 2026. Neuvotteluissa sovitaan konkreettisista yhdyspinnan toimenpiteistä ja yhteistyöstä.

Toimivalta

Hallintosääntö 17 §

Esittelijä Vt. hyvinvointialuejohtaja Kallimo Kati

Päätösehdotus

Aluehallitus merkitsee tiedoksi syksyllä 2025 toteutetut lakisäteiset hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen neuvottelut.

Kokouskäsitely:

Palvelujohtaja Nina Peränen osallistui kokoukseen asian käsittelyn ajan klo 14.39-15.03.

Esittelijä teki muutetun päätösehdotuksen:

”Aluehallitus

- 1) merkitsee tiedoksi syksyllä 2025 toteutetut lakisäteiset hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen neuvottelut sekä
- 2) lähettää yhteenvedon neuvotteluista tiedoksi hyvinvoinnin ja terveyden lautakunnalle ja turvallisuuslautakunnalle.”

Päätös

Muutettu päätösehdotus hyväksyttiin.

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta 22.04.2026
1236/00.04.00/2025

Valmistelija palvelujohtaja Nina Peränen, p. 050 594 6783
yhteiskuntasuhteiden päällikkö Anna-Liisa Heiskala, p. 050 312 5276
hyvinvointipäällikkö Susanna Mutanen, p. 050 316 3441

Selostus asiasta

Yleistä

Aluehallitus	§ 282	07.10.2025
Aluehallitus	§ 52	10.03.2026
Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta		22.04.2026

Aluehallitus on päättänyt kokouksessaan 10.03.2026 (§ 52) lähettää yhteenvedon syksyllä 2025 käydyistä lakisääteisistä hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen neuvotteluista tiedoksi hyvinvoinnin ja terveyden lautakunnalle.

Toimivalta

Hallintosääntö 18 §

Esittelijä Vastuualuejohtaja, strateginen johtaminen ja järjestäminen Pihl Anu

Päätösehdotus Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta merkitsee tiedoksi yhteenvedon hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen neuvotteluista syksyllä 2025.

Päätös

Liitteet

- Liite 1 Vaikutusten arviointi hyte-neuvottelut 2025
- Liite 2 HYTE neuvottelut 2025 koonti aluehallitukselle

Vammaisneuvosto § 12 18.03.2026
Hyvinvoinnin ja terveyden 22.04.2026
lautakunta

23

Jämsän sosiaali- ja terveyskeskuksen hankesuunnitelma

Vammaisneuvosto 18.03.2026 § 12

Valmistelija tilapalvelujohtaja Petteri Kontro, p. 050 374 8533
rakennuttaja Tuija Lepistö, p. 040 525 7184

Selostus asiasta

Yleistä

Aluevaltuusto hyväksyi 11.6.2024 (38 §) ensimmäisen vaiheen palveluverkkosuunnitelman, jonka mukaan alueella on kolme alueellista sosiaali- ja terveyskeskusta. Yksi näistä kolmesta laajan-aukioloaikojen sosiaali- ja terveyskeskuksista sijaisee Jämsässä. Aluevaltuusto hyväksyi 9.12.2025 (97 §) toisen vaiheen palveluverkkosuunnitelman, jonka mukaan Jämsään lisätään erikoissairaanhoidon vastaanottopalveluita sekä nostetaan vuodeosastopaikkoja 30:stä 47:ään paikkaan. Jämsän uuden sosiaali- ja terveyskeskuksen hankesuunnitelmassa on huomioitu toisen vaiheen palveluverkkosuunnitelman tuomat muutokset.

Aluevaltuuston 9.12.2025 päätöksestä tehtiin aluevalituksia, mutta Hämeenlinnan hallinto-oikeus antoi 27.2.2026 välipäätöksen, jonka mukaan ei kielletä aluevaltuuston päätöksen täytäntöönpanoa.

Jämsän nykyisen sosiaali- ja terveyskeskuksen tilat ovat tulleet elinkaaren päähän, siksi on päätetty käynnistää uuden sosiaali- ja terveyskeskuksen hankesuunnittelu. Keski-Suomen hyvinvointialue on varannut rakentamista varten 13 300 m² tontin Jämsän kaupungilta. Tarkoitus on vuokrata tontti. Tilaohjelman mukainen ohjelma-ala on noin 9 230 hm², kerrosala on noin 9 630 kem² ja bruttoala on noin 11 000 brm². Sosiaali- ja terveysasemalle suunnitellulla tontilla ei ole vielä asemakaavaa. Jämsän kaupunginhallitus on asettanut 16.2.2026 kaavaedotuksen nähtäväksi 30 vuorokauden ajaksi kuulemistä varten.

Hankesuunnitelman mukaisesti hallinnolliset käsittelyt toteutetaan toukokuuhun 2026 mennessä. KVR-urakkakilpailu toteutetaan kesäkuuhun 2026 loppuun mennessä. Suunnittelun ja rakentamisen aikataulut sovitaan valittavan urakoitsijan kanssa, tarkoituksena olisi, että toiminta käynnistyisi uusissa tiloissa vuoden 2029 alusta.

Talous

Vammaisneuvosto § 12 18.03.2026
Hyvinvoinnin ja terveyden 22.04.2026
lautakunta

Hankesuunnitelman mukaiset kokonaiskustannukset ovat 34 300 000, 00 euroa (alv 0 %). Keski-Suomen hyvinvointialue on saanut hankkeelle valtiovarainministeriöltä myönteisen, mutta ehdollisen päätöksen lainanottovaltuudesta. Haettu lainanottovaltuus perustuu aluevaltuuston 9.12.2025 hyväksymään vuoden 2026 investointisuunnitelmaan.

Lainanottovaltuudelle on asetettu ehtoja, jotka liittyvät investointien välttämättömyyteen ja lainanhoitokyvyn valmistamiseen. Ehtona lainanottovaltuuden käytölle on muun muassa se, että aluevaltuusto sitoutuu arviointimenettelyssä valmistuvan toimenpideohjelman taloudellisten tavoitteiden noudattamiseen.

Yhteenveto

Jämsän sosiaali- ja terveystieteiden keskuksen hankesuunnitelmasta saa selkeän näkemyksen uudisrakennuksen tiloista sekä sinne suunnitelluista toiminnoista. Tilat on suunniteltu toimivaksi kokonaisuudeksi ja vaikuttaisi, että erityisryhmien tarpeet on suunnitelmassa huomioitu. Vammaisneuvosto toivoo, että siirryttäessä rakennusvaiheeseen kuullaan laajasti henkilökuntaa sekä asiakkaita. Vammaisneuvoston jäsenet osallistuvat mielellään tilojen suunnitteluun.

Toimivalta

Hallintosääntö 27 §

Kokouskäsitely:

Asko Muhonen liittyi kokoukseen asian käsittelyn alkaessa klo 10.08. Petteri Kontro poistui kokouksesta asian esittelyn jälkeen klo 10.31.

Esittelijä Palvelujohtaja, hyvinvointi ja kumppanuudet Peränen Nina

Päätösehdotus Vammaisneuvosto antaa lausunnon tilapalveluille Jämsän sosiaali- ja terveystieteiden keskuksen hankesuunnitelmasta.

Päätös

Vammaisneuvosto § 12 18.03.2026
Hyvinvoinnin ja terveyden 22.04.2026
lautakunta

Vammaisneuvosto antoi lausunnon tilapalveluille Jämsän sosiaali- ja terveystieteiden keskuksen hankesuunnitelmasta.

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta 22.04.2026
324/00.01.05/2026

Valmistelija tilapalvelujohtaja Petteri Kontro, p. 050 374 8533
rakennuttaja Tuija Lepistö, p. 040 525 7184

Selostus asiasta

Yleistä

Keski-Suomen hyvinvointialueen hallintosäännön mukaan hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta antaa lausunnon tehtäväalueensa tilahankkeiden hankesuunnitelmista. Jämsän sote-keskuksen hankesuunnittelu on edennyt siihen vaiheeseen, että lautakunnan antaa lausuntonsa hankesuunnitelmaan.

Jämsän sote-keskuksen hankesuunnitelmaa on käsitelty ennen hyvinvoinnin ja terveyden lautakuntaa nuorisovaltuustossa, vammaisneuvostossa sekä vanhusneuvostossa. Lausunnoissa hanke on todettu myönteiseksi asiaksi ja pohjasuunnitelma on vaikuttanut toimivalta. Lausunnoissa on kiinnitetty huomiota esimerkiksi esteettömyyteen sekä liikenteen sujuvuuteen kiinteistöön ja kiinteistön alueella mm. (julkinen, mopot, liikuntaesteiset, jalan liikkuvat, ambulanssi-liikenne).

Yhteenveto

Jämsässä sijaitsevat nykyiset sosiaali- ja terveystieteiden keskukselle varatut tilat ovat tulleet elinkaarensa päähän, joten uudisrakennus on siltä osin välttämätön. Uudisrakennuksen avulla saavutetaan myös muita hyötyjä, kuten asiointin helppoutta sekä monikäyttöisyyttä myös muille kuin hyvinvointialueen toimijoille.

Toimivalta

Hallintosääntö 18 §

Esittelijä Vastuualuejohtaja, strateginen johtaminen ja järjestäminen Pihl Anu

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta antaa liitteen mukaisen lausunnon Jämsän sosiaali- ja terveystieteiden keskuksen hankesuunnitelmasta.

Vammaisneuvosto § 12 18.03.2026
Hyvinvoinnin ja terveyden 22.04.2026
lautakunta

Päätös

Liitteet

- Liite 3 Tilaohjelma 27.2.2026
- Liite 4 Tilakaaviot 27.2.2026
- Liite 5 Julkisivukaaviot ja leikkauspiirustukset 27.2.2026
- Liite 6 Tontinkäyttösuunnitelma 27.2.2026
- Liite 7 Rakennetyypit 27.2.2026
- Liite 8 Terve talo -asiakirja 27.2.2026
- Liite 9 Kustannusarvion yhteenveto
- Liite 10 Vammaisneuvoston lausunto Jämsän sosiaali- ja terveyskeskuksen hankesuunnitelmasta
- Liite 11 Vanhusneuvoston lausunto Jämsän sosiaali- ja terveyskeskuksen hankesuunnitelmasta
- Liite 12 Nuorisovaltuuston lausunto Jämsän sosiaali- ja terveyskeskushankesuunnitelmasta
- Liite 13 Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunnan lausunto Jämsän sosiaali- ja terveyskeskuksen hankesuunnitelmasta

Hyvinvoinnin ja terveyden
lautakunta

22.04.2026

24

Keski-Suomen hyvinvointialueen tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2025

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta 22.04.2026
464/02.02.01.04/2026

Valmistelija

talousjohtaja Aija Suntioinen, p. 040 185 9985
maksuliikepäällikkö Jaana Äijö, p. 040 185 9981

Selostus asiasta

Yleistä

Hyvinvointialueen tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta säädetään Hyvinvointialuelain 117 § – 119 §. Hyvinvointialueen tilikausi on kalenterivuosi. Aluehallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi sekä tilintarkastuksen jälkeen saatettava se aluevaltuuston käsiteltäväksi. Aluevaltuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä. Tilinpäätöksen allekirjoittavat aluehallituksen jäsenet sekä hyvinvointialuejohtaja.

Hyvinvointialueen tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Tilinpäätöksessä on noudatettu Kirjanpitolaikun Hyvinvointialue- ja kuntajaoston tilinpäätöksen ohjeistuksia.

Esitys vuoden 2025 tilinpäätökseksi ja toimintakertomukseksi on liitteenä 1.

Tilinpäätös

Keski-Suomen hyvinvointialueen vuoden 2025 tulos on 52,8 miljoonaa euroa alijäämäinen. Suurin selittävä tekijä hyvinvointialueiden alijäämälle on se, että valtion rahoitus ei vastannut hyvinvointialueelle siirtyneen toiminnan tosiasiallista kustannustasoa. Rahoitukseen sisältyi ensimmäistä kertaa rahoitusmallin mukainen jälkikäteistarkistus, joka korjasi rahoituksen tasoa aiemmista vuosista. Keski-Suomen hyvinvointialueen rahoituksessa jälkikäteistarkistus oli 67 miljoonaa euroa.

Tilikauden aikana Keski-Suomen hyvinvointialueen toimintaan ja talouteen vaikuttivat erityisesti talouden tasapainottamiseen liittyvät toimenpiteet, palvelujärjestelmän kehittäminen sekä toimintaympäristön muutokset. Vuoden 2025 aikana valmisteltiin ja käsiteltiin päätöksenteossa hyvinvointialueen toimintaa ja sen kehittämistä ohjaavia kokonaisuuksia,

Hyvinvoinnin ja terveyden
lautakunta

22.04.2026

joilla on keskeinen vaikutus hyvinvointialueen talouteen. Keskeisimpiä näistä olivat uudistunut luottamushenkilörakenne, päivitetty strategia, palvelustrategia sekä sosiaali- ja terveystalouden toisen vaiheen palveluverkkopäätös.

Vuoden 2025 tulos oli 89 miljoonaa edellisvuoden tulosta parempi. Merkittävään tulosparannukseen edellisvuoteen nähden vaikuttivat rahoituksen jälkikäteistarkastuksen lisäksi mittavat toiminnan ja talouden sopeuttamistoimet. Toimintakulujen kasvu taittui ja toimintakulut olivat -0,6 % edellistä vuotta pienemmät. Vuonna 2024 toimintakulujen kasvu oli noin 4 % ja vuosina 2022–2023 sosiaali- ja terveystalouden kustannusten kasvu oli yli 10 prosenttia vuosittain.

Aluevaltuusto hyväksyi vuoden 2025 talousarvion 10.12.2024 § 70 ja talousarviomuutokset kokouksissaan 6.5.2025 § 37, 9.9.2025 § 61 ja 9.12.2025 § 95.

Hyvinvointialueen toimintatulot olivat vuoden 2025 tilinpäätöksessä 187,3 miljoonaa euroa ja ne toteutuivat 4,4 miljoonaa euroa (+2,4 %) muutettua talousarviota suurempana. Tulolajeittain tarkasteltuna toimintatulot muodostuvat myyntituotoista 32,7 miljoonaa euroa (+9,6 %), maksutuotoista 104,7 miljoonaa euroa (+2,1 %), tuista ja avustuksista 30,5 miljoonaa euroa (-3,2 %) ja muista toimintatuotoista 19,5 miljoonaa euroa (+2,5 %).

Tilivuoden 2025 toimintakulut olivat 1 475,1 miljoonaa euroa ja ne toteutuivat 21,7 miljoonaa euroa (-1,4 %) muutettua talousarviota pienempänä. Toimintakuluista oli henkilöstökuluja 714,4 miljoonaa euroa (-2,4 %), josta jaksotettujen kertaerien, lomapalkkajaksotusten, työaikasaldojen ja työaikapankkisaldojen muutoskirjaukset vähensivät henkilöstömenoja 3,7 miljoonaa euroa. Palvelujen ostot olivat 536,7 miljoonaa euroa (-0,4 %). Aine-, tarvike- ja tavarahankintoihin käytettiin 97,4 miljoonaa euroa (+3,1 %). Avustuksiin käytettiin 30,4 miljoonaa euroa (-3,6 %) ja muihin toimintakuluihin 96,3 miljoonaa euroa (-3,5 %).

Vuonna 2025 hyvinvointialueelle kertyi korkotuottoja 0,7 miljoonaa euroa. Muita rahoitustuottoja kertyi 1,0 miljoonaa euroa. Muut rahoitustuotot koostuivat suurimmalta osin osinkotuotoista (0,8 miljoonaa euroa) ja viivästyskorkotuotoista (0,16 miljoonaa euroa). Korkotuotot ja muut rahoitustuotot toteutuivat 0,3 miljoonaa euroa muutettua talousarviota suurempana.

Korkokulut ja muut rahoituskulut olivat tilivuonna 2025 yhteensä 8,1 miljoonaa euroa ja ne alittuivat muutetusta talousarviosta 0,5 miljoonaa euroa (-6,2 %).

Hyvinvoinnin ja terveyden
lautakunta

22.04.2026

Hyvinvointialueen vuosikate oli -24,6 miljoonaa euroa ja se oli 26,6 miljoonaa euroa (-52,0 %) muutettua talousarviota parempi.

Tilikauden tulos oli -52,8 miljoonaa euroa ja se oli 27,5 miljoonaa euroa (-34,2 %) muutettua talousarviota parempi.

Vuonna 2025 investointimenoja toteutui yhteensä 14,3 miljoonaa euroa ja investointituloja 19,0 miljoonaa euroa. Investointitulot toteutuivat poikkeuksellisen suurena Kukkulan III -kaupan myötä.

Aluehallitukseen ja -valtuustoon nähden sitovien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutuminen on kuvattu tilinpäätöksen asiakirjassa (liite 1). Vuodesta 2025 on laadittu ensimmäistä kertaa konsernitilinpäätös. Aiemmistä vuosista ei ole laadittu konsernitilinpäätöstä, koska ainoan yhteisön, Sairaala Novan säätiön yhdistelemättä jättämisellä on vain vähäinen merkitys konsernin omaan pääomaan ja yhdistelemättä jättäminen ei ole vaarantanut oikean ja riittävän kuvan antamista hyvinvointialueen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Hyvinvointialueella ei ole yhtään varsinaista tytäryhtiötä, mutta tytäryhteisöksi voidaan lukea Sairaala Novan säätiö. Tämän lisäksi on yksi osakkuusyhtiö ja omistuksia 24 muussa yhtiössä. Hyvinvointialue on osakkaana hyvinvointialueiden tai hyvinvointialueiden ja kuntien yhteisesti omistamissa yhtiöissä.

Tilinpäätös käsitellään aluehallituksessa 31.3.2026. Tämän jälkeen tilinpäätöstä käsittelevät tilintarkastaja ja tarkastuslautakunta. Tarkastuslautakunta esittää arviointikertomuksen aluevaltuustolle ja aluevaltuusto käsittelee tilinpäätöksen 9.6.2026.

Varausten, rahastojen ja muiden merkittävien vastuuden käsittely Pakollisten varauksen muutokset

Kirjanpitolain varovaisuuden periaatteen mukaan vastuut on kirjattava realistisesti tulevaisuudessa odotettavien vastuuden mukaisesti. Kirjanpitolain mukaisesti tilikauteen kohdistuva varauksen muutos on kirjattava kuluksi. Mikäli varaus muuttuu, niin siitä aiheutuu tulosvaikutteinen kulukirjaus.

Potilasvakuutus

Potilasvakuutuksen vastuun määrittely tapahtuu Potilasvakuutuskeskuksen yksipuolisella ilmoituksella vakuutusnottajalle. Tilinpäätös on valmisteltu Potilasvakuutuskeskuksen antaman tiedon (8.1.2026) perusteella. Valmistelussa on myös otettu huomioon vuoden 2021 alussa voimaan tullut potilasvakuutuslaki. Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on antanut lausunnon (122/2020) potilasvakuutuslain muutoksen vaikutuksesta

Hyvinvoinnin ja terveyden
lautakunta

22.04.2026

sairaanhoidopiirien (nykyisin hyvinvointialueiden) tilinpäätöksiin ja tilinpäätös on valmisteltu kuntajaoston lausunnon mukaisesti. Lausunnon mukaan ennen 1.1.2021 syntyneet Potilasvakuutuskeskuksen hallinnoimat täysomavastuiset vakuutusvastuut esitetään tilinpäätöksessä kuntajaoston lausunnon 108/2015 mukaisesti niin kauan kuin vastuita on jäljellä.

Hyvinvointialueen potilasvahinkovastuu 31.12.2025 on yhteensä 15,9 miljoonaa euroa. Pakollisen varauksen osuus vastuusta on 14,8 miljoonaa euroa. Tulosvaikutteinen varauksen muutos oli -1,5 miljoonaa euroa. Siirtovelkoihin on kirjattu vuonna 2026 maksettava vakuutusmaksu 1,2 miljoonaa euroa. Lisäksi siirtosaamisiin on kirjattu vakuutusmaksun vuoden 2025 tasausmaksut - 0,5 miljoonaa euroa, jotka palautetaan vuonna 2026. Hyvinvointialueen potilasvakuutukseen liittyvä vastuu koostuu kokonaisuudessaan seuraavista osista:

- Ilmoitettujen vahinkojen varaukset vuosilta 1987–2025, yhteensä 13,7 miljoonaa euroa, joka on 0,8 miljoonaa euroa pienempi kuin 2024.
- Ilmoittamattomien vahinkojen varaukset 1,3 miljoonaa euroa, joka on 0,5 miljoonaa euroa pienempi kuin 2024.
- Vahinkojen selvittelyvaraus 0,6 miljoonaa euroa, joka on 0,2 miljoonaa euroa pienempi kuin 2024.
- Varmuuslisä 0,3 miljoonaa euroa, joka on 0,03 miljoonaa euroa pienempi kuin 2024.

Muut merkittävät vastuut

Hyvinvointialueen lomapalkkavelka sivukuluineen on yhteensä 98 miljoonaa euroa. Tilinpäätöksessä esitetään tulosvaikutteisesti lomapalkkavelan muutos. Lomapalkkavelkaan sisältyy myös työntekijöiden oikeus lomarahaan. Yhteensä lomapalkkavelan muutoksen tulosvaikutus tilinpäätöksessä on + 0,4 miljoonaa euroa, muutokseen vaikuttavat myös muut tekijät kuin lomarahaoikeus. Lomapalkkavelkaan ei sisälly työajanseurannan järjestelmien ja työaikapankin saldojen muutokset, jotka on käsitelty omina erinään. Jaksotettujen työaikasaldojen muutoksen tulosvaikutus tilinpäätöksessä on + 0,2 miljoonaa euroa.

Johdannaissopimukset esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Arviointimenettely

17.6.2025 tehdyllä valtioneuvoston päätöksellä Keski-Suomen hyvinvointialue asetettiin arviointimenettelyyn taloudellisin perustein. Samaan aikaan valtioneuvosto päätti käynnistää arviointimenettelyn Keski-Suomen lisäksi myös Itä-Uudenmaan ja Lapin hyvinvointialueilla. Kaikilla näillä hyvinvointialueilla täyttyvät vuoden 2024 tilinpäätösten perusteella hyvinvointialuelain 123 §:ssä säädetyt menettelyn käynnistämisen

Hyvinvoinnin ja terveyden
lautakunta

22.04.2026

edellytykset vuosikatteen ja poistojen suhteeseen sekä laskennalliseen lainanhoitokatteeseen liittyen.

Arviointiryhmän työskentely käynnistyi syyskuussa 2025. Arviointiryhmään kuuluvat jäsenet hyvinvointialueelta, valtiovarainministeriöstä, sosiaali- ja terveysministeriöstä ja sisäministeriöstä. Arviointiryhmä tekee ehdotuksen hyvinvointialueen talouden tervehdyttämiseksi sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen ja pelastustoimen palvelujen järjestämisen edellytysten turvaamiseksi tarvittavista toimista. Aluevaltuuston on käsiteltävä arviointiryhmän toimenpide-ehdotukset ja saatettava niitä koskeva päätös valtiovarainministeriön tietoon mahdollisia jatkotoimenpiteitä varten. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat aluevaltuuston päätöksiä toimenpiteistä.

Tilikauden tulos ja alijäämän kattamissuunnitelma

Keski-Suomen hyvinvointialueen vuoden 2025 talous on 52,8 miljoonaa euroa alijäämäinen.

Keski-Suomen hyvinvointialueella on laadittu talouden tasapainottamisohjelma. Vuoden 2025 talousarvioon sisältyi yhteensä 50,3 miljoonan euron toimenpidekokonaisuus talouden tasapainottamistoimenpiteistä. Sopeuttamistoimenpiteiden toteuma oli yhteensä 49,7 miljoonaa euroa, 99 % tavoitteesta. Talousarvioon sisältyneiden toimenpiteiden lisäksi toteutettiin noin 9 miljoonan euron lisäsäästöjä. Kokonaisuudessaan sopeutustoimilla saavutettiin yli 60 miljoonan euron vaikutukset vuonna 2025.

Talouden sopeuttamistoimenpiteiden toteutusta jatketaan vuonna 2026. Talouden tasapainottamissuunnitelmaa tarkennettiin osana talousarvion 2026 ja taloussuunnitelman 2027–2030 taloussuunnitelman laatimista. 9.12.2025 aluevaltuuston hyväksymä talousarvio vuodelle 2026 sisältää 58 miljoonan euron talouden sopeuttamistoimenpiteet.

Vuoden 2026 talousarvio on suunniteltu siten, että alijäämän kertyminen pysähtyy ja uutta alijäämää ei synny. Taloussuunnitelmakauden aikana toimintakuluja sopeutetaan rahoitusta vastaavaksi siten, että jokainen suunnitelmavuosi sisältää sekä jo toteutettujen toimenpiteiden säästöt, joiden lisäksi jokaiselle talousarviovuodelle suunnitellaan uusia toimenpiteitä. Talouden kääntäminen ensin tasapainoiseksi ja sen jälkeen ylijäämäiseksi tapahtuu suunnitelmakauden aikana, mutta siitä huolimatta kertyneitä kumulatiivisia alijäämiä ei saada katettua lainsäädännön edellyttämässä aikataulussa vuoden 2026 loppuun mennessä. Taloussuunnitelman tueksi on laadittu pitkän aikavälin sopeuttamissuunnitelma. Taloussuunnitelman mukaisesti kertyneet alijäämät katetaan vuoden 2030 loppuun mennessä.

Hyvinvoinnin ja terveyden
lautakunta

22.04.2026

Esittelijä Vastuualuejohtaja, strateginen johtaminen ja järjestäminen Pihl Anu

Päätösehdotus Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta merkitsee Keski-Suomen hyvinvointialueen tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vuodelta 2025 tiedoksi.

Päätös

Liitteet

Liite 14 Keski-Suomen hyvinvointialueen tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2025

Hyvinvoinnin ja terveyden
lautakunta

22.04.2026

25

Suun terveydenhuollon palveluiden toimipistemuutos

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta 22.04.2026
508/00.01.01.01/2026

Valmistelija

vastuualuejohtaja Titta Frantsila, p. 040 139 6261
palvelujohtaja Anne Pihl, p. 050 591 9008
palvelupäällikkö Elina Tuppurainen, p. 040 098 0718

Selostus asiasta

Yleistä

Lievestuoreen hammashoitolassa on tarjottu kouluterveydenhuoltoon kuuluvia suun terveydenhuollon palveluita sekä alle kouluikäisten asetuksen mukaisia määräaikaistarkastuksia.

Aluehallituksen päätöksellä 9.12.2025 § 97 on päätetty Lievestuoreen neuvolan toimintamallin muutoksesta siten, että jatkossa neuvola toimii koulun tiloissa. Palveluverkkotyön toisessa vaiheessa tavoitteena on ollut järjestää palvelut siten, että kustannustaso sopeutetaan rahoituksen tasolle sekä kiinteistöjen että toiminnan näkökulmasta.

Lievestuoreella suun terveydenhuollon palvelut on tuotettu samassa vuokrakiinteistössä neuvolapalvelujen kanssa. Jatkossa suun terveydenhuollon palvelut järjestetään pääsääntöisesti liikkuvalla hammashoitokontilla, minkä vuoksi kiinteän toimipisteen ylläpitäminen ei ole tarkoituksenmukaista. Kiinteän toimipisteen lakkauttaminen mahdollistaa kustannustehokkaamman palvelutuotannon luopumalla vuokrakuluista.

Asukastilaisuus järjestettiin 23.3.2026, ja tilaisuuteen osallistuneilta perheiltä saatiin myönteistä palautetta liikkuvasta hammashoitokontista.

Talous

Kontin siirrot sisältyvät kontin vuosikustannukseen. Jätevesien tyhjennyksestä tulee pieni lisäkulu, arviolta 250 euroa per jakso. Kontti on suunniteltu ennen Lievestuoretta olevan Konnevedellä, sen jälkeen Multialla. Jos kontti ei kävisi Lievestuoreella, pidennettäisiin Konneveden ja Multian jaksoja.

Toimipistemuutoksesta ei aiheudu lisäkustannuksia, ja tilavuokrasta syntyy noin 12 000 euron vuotuinen säästö.

Hyvinvoinnin ja terveyden
lautakunta

22.04.2026

Liikkuvan hammashoitokontin vuosikustannus on noin 54 000 euroa, mutta konttia hyödynnetään laajasti useiden toimipisteiden, vähintään 13 koulun, suun terveydenhuollon palveluiden tuottamiseen. Näin ollen yksittäistä toimipistettä kohden laskettu kustannus ei nouse kiinteän toimipisteen tasolle.

Henkilöstö

Kiinteän toimipisteen lakkauttaminen ei aiheuta henkilöstövaikutuksia. Lievestuoreella potilastyö on toteutettu Laukaan hammashoitolasta käsin, ja myös jatkossa liikkuvan yksikön henkilöstö tulee Laukaan hammashoitolasta.

Asiakkaat

Suun terveydenhuollon palvelut järjestetään jatkossa pääsääntöisesti liikkuvassa hammashoitokontissa. Kontissa toteutetaan asetuksen mukaiset kouluikäisten tarkastukset, tutkimukset ja hoidot sekä yksittäiset väli vuosikontrollit. Mikäli lapsi tai nuori tarvitsee useampia hoito- tai seurantakäyntejä vuoden aikana, palvelu toteutetaan Laukaan hammashoitolassa.

Alle kouluikäisten lasten tarkastuksia voidaan toteuttaa osittain kontissa. Lisäksi selvitetään mahdollisuutta järjestää 3- ja 5-vuotiaiden tarkastuksia oppilashuollon tiloissa pop up -toimintana. Yksivuotiaiden tarkastukset voidaan toteuttaa videovastaanottoina.

Laukaan hammashoitola täydentää palvelukokonaisuutta tarjoamalla ne palvelut, joita ei ole tarkoituksenmukaista tai mahdollista toteuttaa liikkuvassa yksikössä tai oppilashuollon tiloissa. Asiakkaan saama palvelu on sisällöltään yhdenmukaista riippumatta siitä, tuotetaanko palvelu kontissa vai kiinteässä toimipisteessä.

Yhteenveto

Lievestuoreen hammashoitolan kiinteän toimipisteen lakkauttaminen mahdollistaa suun terveydenhuollon palvelujen kustannustehokkaan ja tarkoituksenmukaisen järjestämisen. Palvelut tuotetaan jatkossa pääosin liikkuvalla hammashoitokontilla sekä täydentävästi Laukaan hammashoitolassa ja muilla joustavilla toteutustavoilla.

Ratkaisu vähentää kiinteitä kustannuksia, turvaa palvelujen saatavuuden alueella ja säilyttää palvelun sisällön asiakkaan näkökulmasta yhdenmukaisena.

Toimivalta

Hyvinvoinnin ja terveyden
lautakunta

22.04.2026

Hallintosääntö 18 §

Esittelijä

Vastuualuejohtaja, strateginen johtaminen ja järjestäminen Pihl Anu

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta antaa liitteen mukaisen arvion suun terveydenhuollon palveluiden toimipistemuutoksesta.

Päätös

Liitteet

Liite 15 Lautakunnan arvio suun terveydenhuollon palveluiden toimipistemuutoksesta

Hyvinvoinnin ja terveyden
lautakunta

22.04.2026

26

Maksutta jaettavien hoitotarvikkeiden ohjeen päivitys

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta 22.04.2026
390/06.00.00/2026

Valmistelija palvelujohtaja Anne Pihl, p. 050 591 9008

Selostus asiasta

Yleistä

Hoitotarvikkeiden maksuton jakelu perustuu terveydenhuoltolakiin ja asiakasmaksulakiin sekä sosiaali- ja terveysministeriön kuntainfoihin ja selvityksiin. Terveydenhuoltolain (1326/2010) 24 §:n mukaan hyvinvointialueen tehtävänä on järjestää alueensa asukkaiden sairaanhoitopalvelut. Sairaanhoitopalveluihin sisältyvät hoitosuunnitelman mukaiset pitkäaikaisen sairauden hoitoon tarvittavat hoitotarvikkeet (8.7.2022/581).

Sairauden hoitoon liittyvät hoitotarvikkeet ovat käyttäjilleen maksuttomia (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 734/1992 5§). Sairauden hoitoon kuuluvien hoitotarvikkeiden jakelu perustuu aina ammattilaisen suorittamaan arviointiin ja seurantaan. Yksilöllinen tarve kirjataan potilaan hoitosuunnitelmaan, riippumatta onko tieto tullut julkisen tai yksityisen terveydenhuollon ammattilaiselta. (STM, Kuntainfo 4/2013). Hyvinvointialueen hoitotarvikepalvelua ohjaa Sosiaali- ja terveysministeriön yleiskirje (Kuntainfo nro 4/2013, STM ja Kuntaliitto). Selvitys kuntien hoitotarvikepalvelusta, Sosiaali- ja terveysministeriön raportteja ja muistioita 2014:28.

Jakelussa käytetään hyvinvointialueen voimassa olevien hankintapäätösten mukaisia hoitotarvikkeita. Hankintamenettelyssä noudatetaan julkisia hankintoja koskevaa lainsäädäntöä (Hankintalaki 29.12.2016/1397), organisaation yleisiä hankintaohjeita sekä hallintosääntöä.

Maksutta jaettavia hoitotarvikkeita koskeva ohjeistus on päivitetty mukailemaan kansallisia linjauksia. Hoitotarvikejakelu käynnistyy aina ammattilaisen tekemän arvion perusteella. Jaettavien tuotteiden määrät tarkastellaan yksilöllisesti. Maksutta jaettavat hoitotarvikkeet jaetaan kahdeksaan eri kategoriaan.

Ohjeen päivityksen valmisteluvaiheessa varmistettiin ammattilaisten yhteiset toimintamallit asiakkaiden hoitoon ja hoitotarvikkeiden jakeluun osallistuvien toimijoiden kesken. Päivitetty ohje on käsitelty

Hyvinvoinnin ja terveyden
lautakunta

22.04.2026

hyvinvointialueen johtoryhmässä 25.3.2026 ja sen on hyväksynyt avoterveydenhuollon ja alueellisen osastotoiminnan palvelujohtaja.

Talous

Hoitotarvikkeisiin on varattu avoterveydenhuollon palveluissa vuoden 2026 talousarvioon 13,6 milj€.

Vaikutusten ennakoarviointi

Maksutta jaettavien hoitotarvikkeiden ohjeen päivityksen yhteydessä haavanhoitotuotteiden maksuttomuuden periaatteita on tarkennettu. Päivityksen mukaan potilas on oikeutettu saamaan haavanhoitotuotteet maksutta kolmen kuukauden hoidon jälkeen.

Hyvinvointialueella maksuttomia hoitotarvikkeita jaetaan noin 50 000 asiakkaalle. Ohjeistuksen päivityksen tavoitteena on yhdenmukaistaa toimintakäytännöt koko hyvinvointialueella. Päivityksen yhteydessä on arvioitu saavutettavan kustannussäästöjä erityisesti inkontinenssituotteiden, haavanhoitotuotteiden sekä diabetesvälineiden osalta.

Muutokseen liittyy riskejä, joista keskeisimpänä voidaan pitää sitoutumattomuutta päivitettyyn ohjeistukseen. Potilaiden näkökulmasta haavanhoitotuotteiden maksullisuus hoidon alkuvaiheessa saattaa aiheuttaa taloudellista kuormitusta. Lisäksi inkontinenssituotteiden osalta vuodesuojat kuuluvat jatkossa asiakkaan itse hankittaviin tuotteisiin.

Edellä mainittuja riskejä hallitaan asianmukaisella ja yksilöllisellä ohjauksella sekä neuvonnalla. Asiakkaan yksilöllinen tarve huomioidaan palvelun toteutuksessa.

Yhteenveto

Maksutta jaettavien hoitotarvikkeiden ohjeen päivityksen myötä asiakkaille jaettavat tuotteet ja niitä koskevat lähetteet arvioidaan uudelleen. Inkontinenssituotteiden määrät on täsmennetty vastaamaan asiakkaan todellista päivittäistä kulutusta. Haavanhoitotuotteiden osalta on määritelty kolmen kuukauden omavastuu-aika, jonka jälkeen tuotteet ovat asiakkaalle maksuttomia. Lisäksi kustannustehokkuutta parannetaan tarkastelemalla käytössä olevien tuotteiden vaihtoehtoja ja korvaavia ratkaisuja. Myös henkilöstön kustannustietoisuutta vahvistetaan systemaattisen perehdyttämisen avulla.

Toimivalta

Hallintosääntö 18 §

Hyvinvoinnin ja terveyden
lautakunta

22.04.2026

Esittelijä Vastuualuejohtaja, strateginen johtaminen ja järjestäminen Pihl Anu

Päätösehdotus Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta merkitsee maksutta jaettavien hoitotarvikkeiden ohjeen päivityksen tiedoksi.

Päätös

Liitteet

Liite 16 Maksutta jaettavat hoitotarvikkeet

Hyvinvoinnin ja terveyden
lautakunta

22.04.2026

27

Neuvola-, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon ajankohtaiset asiat

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta 22.04.2026
430/00.01.01.01/2026

Valmistelija

Palvelujohtaja Anne Pihl, 050-5919008
Palvelujohtaja Virve Hongisto, 050 3658561

Selostus asiasta

Lääkärin määräaikaistarkastusten toteutuminen

Lääkärityön vajeet ovat vaikuttaneet neuvoloiden ja koulu- ja opiskeuterveydenhuollon määräaikaistarkastusten toteutumiseen.

Avoterveydenhuollon vastaanottopalvelut järjestävät äityis- ja lastenneuvola- ja seksuaaliterveyspalveluiden sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon lääkäripalvelut ns. sektorityönä. Tammikuussa 2026 nimettiin kaikille viidelle sektorille vastuulääkärit, joiden tehtävänä on toimia lääketieteellisenä asiantuntijana, osallistua hoitoketjutyöhön sekä huolehtia lääkäriresurssista yhdessä avovastaanottojen palvelupäällikön kanssa. Lisäksi vastuulääkäri järjestää oman alansa koulutuksia ja päivittää ohjeita.

Avoterveydenhuollossa on otettu käyttöön vastuulääkärimalli. Sen avulla yhteistyö tiivistyy ja resurssitarpeet ovat vastuuammattilaisen tiedossa, mikä auttaa lakisääteisten terveystarkastusten toteutumista aikataulussa.

Suunnitelma lasten neuvoloiden ja kouluterveydenhuollon viivästyneiden määräaikaistarkastusten toteuttamiseksi on tehty yhteistyössä siten, että tarkastukset toteutetaan kesäkuun loppuun mennessä.

Toimivalta

Hallintosääntö 18 §

Esittelijä

Vastuualuejohtaja, strateginen johtaminen ja järjestäminen Pihl Anu

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta merkitsee neuvola-, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon ajankohtaiset asiat tiedoksi.

Hyvinvoinnin ja terveyden
lautakunta

22.04.2026

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden
lautakunta

22.04.2026

28

Terveydenhuollon palveluiden ajankohtaiset asiat ja integraatioiden edistäminen

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta 22.04.2026
432/00.01.01.01/2026

Valmistelija

palvelujohtaja Ilkka Käsmä, p. 050 522 0486
vastuualuejohtaja Titta Frantsila, p. 040139 6261

Selostus asiasta

Terveydenhuollon palveluiden ajankohtaiset asiat

Uuden psykiatrisen akuuttiosaston avaaminen

Aikuispsykiatrian osastoilla on pitkään ollut kuormittava ylipaikkatilanne. Nykyinen osastopaikkamäärä (85 sairaansijaa) on valtakunnallista keskitasoa, mutta Keski-Suomen hyvinvointialueen nykyiseen tarpeeseen nähden riittämätön. Lupa- ja valvontavirasto (ent. Valvira) on myös pitkään seurannut tilannetta potilas- ja työturvallisuuden näkökulmasta. Suunnitelmana on avata 11 paikkainen osasto sairaala-alueen F2 rakennukseen, jossa sijaitsevat psykiatrian kuntoutusosastot. Osaston vaatima rahoitus katetaan talousarvion sisällä toimintaa sopeuttamalla.

Tulevina vuosina toiminnallisten uudistusten ja psykiatrian integraation myötä sairaalahoidon tarve tulee vähenemään painopisteen siirtyessä enemmän avohoitopainotteiseksi. Sairaansijoja voidaan sen myötä entistä enemmän tarjota nykyisin hyvinvointialueen ulkopuolisissa sairaaloissa hoidettaville potilaille.

Palveluissa toteutuvat perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon integraatiot

Valtiovarainministeriön 17.6.2025 tekemän käynnistämispäätöksen mukaisessa arviointimenettelyssä arviointiryhmän 20.10.2025 antaman toimenpide-ehdotuksen mukaan hyvinvointialueen tulee purkaa päällekkäisyydet omassa palvelutuotannossa sekä varmistaa sujuvat hoito- ja palveluketjut erikoissairaanhoidon, perusterveydenhuollon ja sosiaalipalveluiden välillä.

Terveydenhuollon integraatioita on valmisteltu osana vuoden 2026 talousarvion valmistelua ja edelleen alkuvuoden 2026 aikana. Tavoitteena on asiakkaan sujuva hoitopolku ja laadukas kustannusvaikuttava toiminta, jossa resurssien käyttö on optimaalista ja toimintakäytännöt ovat koko alueella yhteneväiset.

Mielenterveys- ja riippuvuuspalveluiden ja psykiatrian integraatio

Hyvinvoinnin ja terveyden
lautakunta

22.04.2026

Avoterveydenhuollon palvelualueen mielenterveys- ja päihdepalvelut siirtyivät 1.4.2026 alkaen konservatiivisen erikoissairaanhoidon ja psykiatrian palvelualueelle. Päihdepalveluiden nimi muuttui samalla riippuvuuspalveluiksi. Organisaatiomuutos mahdollistaa mielenterveys- ja riippuvuuspalveluiden sekä psykiatrisen erikoissairaanhoidon toiminnallisen ja hallinnollisen yhdistämisen. Muutoksen myötä matalan kynnyksen perustason palvelut vahvistuvat.

Geriatrinen integraatio

Avoterveydenhuollon palvelualueen geriatrinen keskus siirtyy 1.5.2026 alkaen erikoissairaanhoidon konservatiiviselle ja psykiatriselle palvelualueelle. Muistitutkimukset säilyvät jatkossakin asiakkaille lähipalveluna alueen sote-asetilla ja sote-keskuksissa.

Endoskopiakeskus

Avoterveydenhuollon maha-suolikanavan tähystystutkimukset sekä erikoissairaanhoidon gastroenterologinen ja gastrokirurginen tähystystoiminta ja polikliininen jatkohoito yhdistyivät ja muodostavat uuden endoskopiakeskuksen 1.4.2026 alkaen. Toiminnat yhdistyvät hallinnollisesti osaksi operatiivisen erikoissairaanhoidon palvelualueen gastrokirurgian toimintaa. Tutkimuksia tehdään neljässä toimipisteessä: Jyväskylässä Sairaala Novassa ja Kyllön sosiaali- ja terveysasemalla sekä Äänekosken ja Jämsän sosiaali- ja terveyskeskuksissa. Integraation myötä päällekkäisyyksiä purkamalla ja uusien hoitosuosituksen mukaisilla indikaatioilla arvioidaan tähystysten määrän vähenevän 30-50 % nykyisestä, millä saavutetaan myös merkittäviä kustannushyötyjä.

Integraatioiden tavoitteena on muodostaa yhtenäisiä palvelukokonaisuuksia, joissa hoidon tarpeen arviointi, hoito- ja palveluketjut sekä hoidon laatu yhtenäistyvät. Toimintojen keskittäminen tehostaa resurssien käyttöä, vahvistaa lääketieteellistä osaamista sekä parantaa hoidon laatua ja saatavuutta samalla, kun kustannuksia hillitään.

Kustannusvaikutukset mielenterveys- ja riippuvuuspalveluiden ja psykiatrisen erikoissairaanhoidon osalta on huomioitu aluevaltuuston 9.12.2025 (§ 99) hyväksymässä vuoden 2026 talousarviossa. Mielenterveys- ja riippuvuuspalveluiden ja psykiatrian integraation säästövaikutukseksi on arvioitu yhteensä 1,85 M€. Säästövaikutukset kohdistuvat ennen kaikkea ostopalvelulääkäreiden vähentämiseen ja hallinnollisten tehtävien lakkauttamiseen, jotka on käsitelty 20.11.2025 päättyneissä yhteistoimintaneuvotteluissa.

Hyvinvoinnin ja terveyden
lautakunta

22.04.2026

Geriatrisen keskuksen osalta talousvaikutukset kohdistuvat toimintatuottojen kasvuun, yhteensä noin 200 000€ vuonna 2026. Endoskopiakeskuksen osalta talousvaikutukset kohdistuvat kustannusten säästöihin sekä toimintatuottojen kasvuun, jotka v. 2026 ovat yhteensä noin 600 000€.

Vaikutusten ennakoarviointi

Integraatioiden myötä palveluiden laatu yhdenmukaistuu koko hyvinvointialueella parantaen jatkossa myös palveluiden saatavuutta. Endoskopiakeskuksen ja geriatrian poliklinikan asiakasmaksut ovat jatkossa erikoissairaanhoidon poliklinikkamaksujen mukaiset. Osalla asiakkaista asiakasmaksu nousee, mutta asiakasmaksu on jatkossa kaikilla asiakkailta yhdenvertainen hoitoyksiköstä riippumatta. Toimintamallien uudistus jatkuu hallinnollisen uudistuksen jälkeen edelleen. Asiakkailta ja omaisilta saatavaa palautetta hyödynnetään jatkokehittämisessä.

Toiminnallisiin ja hallinnollisiin muutoksiin tunnistetaan sisältyvän henkilöstöriskejä, joihin on kuitenkin varauduttu erilaisin toiminpitein.

Yhteenveto

Integraatioiden keskeisin vaikutus on palvelujen muodostuminen yhtenäiseksi kokonaisuudeksi, jossa asiakkaan hoito on sujuvaa, oikea-aikaista ja laadukasta. Päällekkäisyyksiä vähentämällä ja toimintaa uudistamalla voidaan saada merkittäviä kustannussäästöjä.

Toimivalta

Hallintosääntö 18 §

Esittelijä

Vastuualuejohtaja, strateginen johtaminen ja järjestäminen Pihl Anu

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta merkitsee terveydenhuollon palveluiden ajankohtaiset asiat ja integraatioiden edistämisen tiedoksi.

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden
lautakunta

22.04.2026

29 Ilmoitusasiat

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta 22.04.2026

- Keski-Suomen hyvinvointialueen lausunto: Arviomuistio työvoimapalveluiden kehittämistarpeista kuntouttavan työtoiminnan uudistamisen yhteydessä
- Keski-Suomen hyvinvointialueen lausunto Valtiontalouden tarkastusviraston tarkastuskertomusluonnoksesta läkkäiden omaishoidon tuki
- Keski-Suomen hyvinvointialueen lausunto hallituksen esitykseen eduskunnalle laiksi lastensuojelulain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi HE/149/2025 vp

Esittelijä Vastuualuejohtaja, strateginen johtaminen ja järjestäminen Pihl Anu

Päätösehdotus Merkitään ilmoitusasiat tiedoksi.

Päätös

Liitteet

- Liite 17 Lausunto 18.2.2026 Arviomuistio työvoimapalveluiden kehittämistarpeista kuntouttavan työtoiminnan uudistamisen yhteydessä
- Liite 18 Keski-Suomen hyvinvointialueen lausunto Valtiontalouden tarkastusviraston tarkastuskertomusluonnoksesta läkkäiden omaishoidon tuki, D/23/04.07.02/2025
- Liite 19 Keski-Suomen hyvinvointialueen lausunto hallituksen esitykseen eduskunnalle laiksi lastensuojelulain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi HE/149/2025 vp